

Ivan Novaković
VAJGAČ

Sećanje

Posvećeno Ireni Š.

Čekam, sam sred pustare
Da me vetar krsti
Da zaboravim na grad
Da se više ne vraćam *njoj*
U svojim sećanjima
Neka ne budem izgubljen za večnost
Neka mi noge urastu u zemlju
I postanu korenje moćno
Neka me popnu do neba
I ostave među oblacima, maglinama,
Zvezdama

Kiša će oprati starost
Zemljotresi mi tresti grane
Vulkani zagrevati godove
Dok čitav svemir ne bude u mojoj krošnji
Bez *nje*, kojoj dugujem ovu pesmu.

* * *

Vetar

Sve se to dogodilo
Vrlo davno
Pustinje Mongolije
Vodile su konjanike
Ka prostranstvima Kazahstana
I dubinama Kaspijskog jezera
Prema Evropi kotrljalo se more
Krvi.

I ponovo su pacovi donosili crnu kugu
A filozofi bludeli pustim ulicama
Nazire se kraj starih gradova
Pet hiljada godina istorije izdahnulo je-
otišlo sa peščanim dinama
i ledenim vetrom.
Svi izabrani su pali
Krstovi preokrenutih vera tonu
U Severno more
Zaigrajmo s ružama u zubima smrti
Budimo srećni u smotrama pod suncem
Vođeni, dok nam školski diktat krivi
Desnu polovinu tela.

Zlo prebiva u smrtnom miru
preotevši uzvišenost trenutaka
koje smo živeli u nevinosti.
U baštama je tiho
Život romori uskim koritom
Zaobilazeći deponije
i lagano isparavajući fenol
Krijemo se u šumama, radeći čudne
Pokrete
Mašine nas podsećaju
Na naše neprekidno ropstvo
Sedimo u meditacijama
Molimo se bogovima
pokopanim duboko u nama
Politčari proždiru naša pluća
Želuce i glave
Sa drveća padaju osušene glave
Umnih ljudi
Umorni seljak sve to skuplja grabuljama
i čeka na svoj čas
Srušene biste
Služe klicanju razbesnele gomile
Sunce se rađa da spali nove gradove
Gušimo se u dimovima fabrika
i krematorijuma
Još pet hiljada godina otišlo je sa ledenim vetrom.

Sa ledenim vetrom...

* * *

Vajgač
Ponovo mi se javlja
Ta planina krvi
Dolaze mi u san
Železna stada
Konji zla, bajoneti
Čelične volje ubica
Vajgač
Zarobljen sred sibirskog
Leda
Daleko na severu
Vajgač
Pusta kazniona
Za duše vavek utamničene
Krvavi Vajgač
Kupa ljudskih greha
Pred čijim imenom i bogovi trnu
od straha
Vajgač...Vajgač
Radio veza je uspostavljena
Izašao sam iz kuće da kupim svežu ribu
Misleći na Vajgač

Vrelina me vraća nazad
I krvavi odbljesci negde u Suncu
To se Vajgač prikazuje kao pretnja u
Daljini
Tako je stameno, tako jezivo, tako napušteno
To mesto
Gde nema ničeg sem krvi duša, i krvi, i krvi, i krvi
Vajgač
Krvava planina poslednja kula stražara
koji je ovaj svet ubacio u betonske cipele
Zalio težinom olova emanirajući smrt
Vajgač
Vajgač
Vajgač...

* * *

Na Vajgaču
Iza sedam oka leda
Na Vajgaču
Iza sedam krvavih godina
Na Vajgaču
Iza sedam godina gladnih krvi
Na Vajgaču
Čovek je Ubijen
i nestao bez traga
Na Vajgaču

Večita je zima
Na Vajgaču
Svakog dana čekamo
na sopstveni pogreb
Na Vajgaču
Crvenom, Plamenom
Vajgaču
Koti se nedorasla paščad Smrti
Na Vajgaču
Piruju aveti i stanuje mlad
Mesec
Na Vajgaču
Zmije se hrane ledom
Stvarajući zmijarnike na santama
Na Vajgaču
i led ključa od podvodnih
vulkana
Na Vajgaču
Okovan ležim iza sedam lanaca
Na Vajgaču
U gradu prodaju moju utrobu
Na Vajgaču
Zečevi rastržu moje srce
Na Vajgaču
Prepodne slikam a popodne vučem
svoju kuglu usuda ka dnu okeana

Na Vajgaču
Bodljikava žica reže mi prepone i mošnice
Na Vajgaču
Zloduh se upisuje u moje mirotočive mošti
da bi u njima zauvek usnuo
Na Vajgaču
Tegljači tankera imaju dušu
Na Vajgaču
Gnev vetra je uporan i silovit
Na Vajgaču
Proleće milosti donosi mirise
Žutog cveća
Na Vajgaču
Mladost se pretvara u strahovitu
Usamljenost
Na Vajgaču
Ideje čine bezizlaz
Na Vajgaču
Reči se kažu
Glasovi u noći
Na Vajgaču
Premeravamo osrednjost
ispalu kroz bušne džepove trenutaka
Na Vajgaču
Vrelina crnih jama
ispunjava nam utrobu

Na Vajgaču
Vikinzi u košmarima
Dolaze po svoje brodove i
Trupla
Na Vajgaču
Ruski monasi se klanjaju
mesnom šamanu i napasaju svoja stada
irvasa lišajem i pečurkama
Na Vajgaču
Trupla
Na Vajgaču
Trupla
Na Vajgaču
Postajemo zaleđeni čim naša noga
stupi na tle ostrva.
Tako se živi
Na Vajgaču
Tako se umire
Na Vajgaču
Tako se gleda nebo i lovi vetar
Na Vajgaču
U kosmičkoj pustoši i pepelu prapočetaka
Na Vajgaču...

* * *

Grad

Zavući se u podrum, strahujući od nove eksplozije.

Nema prilike za počinak.

Vreme se razvuklo, rasteglo, kao testo preko
užarene ploče.

Realnost ne predaje mrtva tela

Ostaju samo prigradska đubrišta, buvljaci u 5
ujutru,

neprospavane noći.

Prigradsko đubrište-

Deponija mojih ideja

Buvljak u 5 ujutru-

Njihovo izvorište

Sve se odigrava po protokolu grobne tišine.

Kupim suvo cveće, ostalo za prodavcima-

šareniš pred novu godinu

na prigradskom đubrištu gde će nići

Trava među otpacima

Buvljak u 5 ujutru

I besmrtnost koja se zaboravljena vije.

Noć je i eksplozije se ponavljaju

Podiže se ruka sa nožem da košmar učini još
stvarnijim.

Straže i vatre i bedemi i krv i rušenje.

Idem desnom stranom od kraljevstva do krune
Od kraljevstva do krune
U šumama je mirno
Da si akrobata bio bi siguran među senkama
Humor je ostavljen negde pod snegom
Krugovi od vatre primaju u srce
Zastrašujućeg princa.
Proroci blude ulicama
Danas budi oprezan
Jer princ straha je došao da ostane

Nebo se otvara-
Tako je teško probuditi se iz njegovog zagrljaja
Ali otrov realnosti je i tu našao svoj klin
Zariven u moje čelo, još žešće zakiva me za kolac
Na koji sam nabijen.

Moja detoksikacija odigrava se polako
U meni se užarila žiška elementalne vatre.
Polako učim, kosa mi čvrsto leži u ruci
Pred njom se nema ko sakriti
Svi koji nisu dospeli duhovnosti
Dospevaju do profesure
Uistinu, mrtvačnica ovog grada nepobediva je.

Grad

Tvrđi od zemlje, bolesniji od kužnih isparenja
Koja se viju njegovim ulicama
Čelične konstrukcije i crvogojilišta
Posvuda je tama tu i tamo prosečena baterijskom
lampom.

Drugi Grad

Tvrđava napuštenih senki
Grad umetnosti i lepote, sada mesto gde samoubice
Traže spas u reci što protiče pod zidinama.

Tlo

Za koje sam prikovan gvozdenim bičem
Buzdovan
Zariven u moja leđa
Preprečio je put ka beskraju
Ovo gvožđe je hiljadama puta otrovnije
Od ujeda lošeg horoskopa
Ovo bezubo glodanje
U beskrajnom krugu.
I zidovi od cigala
Vlažnih nakon kiše
Na njima ostaje mahovina...

* * *

Gilgameš i ja

Sva poznata lica
Nestaju u sumraku
U mojoj glavi trojanski konj
Čeka da ratnici izađu
I započnu pir i pustošenje
Ne znam koji je datum,
Ovo je datum bez datuma
Ovo je glava bez glave
Ovde su ruke bez ruku

Vidim puževe golaće
Vidim zmije otrovnice
Vidim sedam crnih narukvica
S Tibeta
I devet mačeva iznad moje glave

Izbegoh sudbini
Ali ne znam kada ćemo se
Sresti ponovo
Utekoh kroz naprsla ogledala
Ka Suncu koje se rađa
S druge strane zagrobne vode

Pozdravila me je Gilgamešova
Sen, koja i dalje plače

Eonima u ništavilu
U beskrajnim zimama
Crnog leda
Leda kao ogledala...

* * *

Ruža Vetrova

Kada sa severnih strana
Zaduva jače nego ikad ranije
Bolje je usnuti
Poput kralja na
Prestolu starom

Prašina će prekriti godine
Dok budemo spavali
Na kraju će se duše uzdići
A prokletstvo ostati da truli
U mesu
Koje će umiriti pepela moć
Ali u zlatnim dvoranama neće se čuti
Radosti smeh
Već samo vetar blag
Klanjajući se senima naših otaca i našim
Što otidosmo putem nebeskoga kralja

Kopna će zameniti more a led se spustiti u doline
Ko živi toliko dugo da to posmatra?
Možda vetar to može, s juga, od kedrova i
maslinjaka, jer
Vetar duva a da ne znamo kuda ide ni odakle dolazi.
Ceremonije koje su nekad bile svete gube se sred
Vulkanskih oblaka
Svi gradovi Lukavog porinuti su u lavu, i dati
prahu
Na poslednje iskušenje.

Ni Vreme, sa svojim ukletim godinama, kada se
svađaju zvezde
A zemljotres guta dane i noći,
Ne može dotaći ono što njegovoj ruci izmiče-
Duše što putuju svemirom svetlim.
Kroz beskonačni smeh Bezvremene.
Ili tajne crnog svetla, iz koga se i samo vreme rađa
Kada za to dođe čas.

* * *

Otađžbina

Ispovraćaj me
Otađžbino
Kao što si povraćala

One za rat nesposobne
Ispovrtil utrobu i izbacil kamenje
Što pomaže tvom varenju

Likvidiraj me
Otadžbino
Kao što si radila narodnim herojima
Ostavljenim na cedilu
No ja sam samo pesnik
Koji je izgubio svetost
A zadržao prijatelje
što će te sačekati u zasedi
O, otadžbino
I pljuvaće po tebi
I živi i upokojeni
Strašan ćeš teret podneti
Spašće te vrleti i klisure
Gde niko ne prebiva
Jer tvoje srce leži u prirodi
Daleko od ljudi i njihovih
Zlih simbola

Te vrleti postaće moje novo stanište
Samo tu ćemo se pomiriti
Bez granica, grbova i posrednika
Ukraj vilinskog jezera
Gde plutaju ostrva

A treset peva zaboravljenu pesmu
Sahraniću zastavu obmane
I oživeće mnoge hiljade godina
Narodi sa jezicima koji se ne razumeju
među sobom, dok Sunce zalazi
I Sunce će biti moćnije
Od svakog plemena, svakog kolena
I zalazeće Sunce tražiće otažbinu
Sred tresetnog mira da se ogleda
Na tamnim jezerima
Večno da se ogleda u suton
na tamnim jezerima...

* * *

Sjaj

Huk u paprati
u dahu jaruge sećanja
na pesku od zlata
ispranom srebrnim zalaskom
noći.
Reči trnu u žar.
Neodlučnost, skrivena za borom
spi, preskačući slomljene grane
prošlosti.
Sam, začuđen, duboko u šumi

precrtavam teret tragova
koje ne mogu izbrisati
jer se nikad neću okrenuti.
(za delom staze iza mene
gde ne doseže tirkizni sjaj)
Zaleđenost na vetru
ostala je zaboravljena
nismo više usamljeni među stablima
što kriju jezik da se tek otkrije,
ruzmarin što raste iz počinulog bola
Pratim njegovu sen.
Pod mesečinom donjeg sveta njen
nestvarni život se nastavlja
među cvetovima gorke trave
meni sasvim nepoznate...
Pod kamenom reka
roni u ogledalo vatre
veoma je tiho u rudniku oblaka.
Čekam.
Šapat. Korak. Dodir. Usne reči.
Udar.
I ništa – patina je na usnulim
zelenim vratima.
Zrak sunca pašće
na ključaonicu.
Na mahovinu, slutnju jedne posete
puls jednog možda...

Prenuh se iz dremeža
daleko, osećam kroz zemlju
pristiže bat nevidljivog neprijatelja
daleko je i boravište, zaklon
moje vatre.

Nazad – k vatri.

Nazad – k vatri.

Sijaj, večito, ka svojoj vatri.

* * *

Sveštenica Sna

Dok se ovaj neželjeni dar
upinje da zarobi ljubičastu svetlost
nevidljivog Sunca
u rečima,
ugasi njihovu buku,
sa prozora kule misli
Ona gleda na grad
utonula u odbljeske krovova.

Patina će prigrliti njen pogled.

Pogled će dopreti
do samog disanja zemlje,
zanet, u tirkiznoj senci

drveta njene duše.
Negde daleko
Kretnja ruke upaliće
bezvremenu zvezdu
zarobljenu u svetioniku

...obale, iza sveta, suton...

Ona...

Pogled što obasjava grad
i odraze skrivene u senima
sećanja;

...nepostala zbilja, svici...

Sjaj nikad izgovorenog
sakuplja se u magline usnulih zvezda
na tamnom okeanu unutarne tajne,
dok prstenom duše
lagano teče plamen novog ukrasa.
Kaleidoskop zenica
Ponovo se okrenuo, otkrio ka krovovima.
U mnogim položajima patinastih kapi
zamislilo je vitraž, zarobljen u eh,
usnuvši u mnoga sazvučja
iza sveta, iza sutona...

* * *

Presuda

Ja sam pokolj
Koji je pobio sva jutra, sve sudbine
I koji se kao istekla krv ne vraća
Već odlazi u veliku reku

Ja sam vatra što ne zna za oproštaj
Voleću te kao što se voli ubijanje,
krckanje puževa za vreme kiše

Ja sam san u snovima vetrova
Proždirem crne kraljice, pauze u pesmi
i one koji me ne mogu voditi,
budake pokušaja na ilovači proleća

Ja sam žudnja za životom grobne jame
Slaću ti pisma što stižu na druge adrese
U pismima neotpečaćene bombe
što promisliće svaku reč kao presudu
što promisliće svaku reč kao presudu.

* * *

Variola Vera

U motelu "Hiljadu ruža"
Umireš kao kaša
Slivaš se niz zidove podruma
Otkrivaš davno zaboravljene strahove
Pederastiju istine u sebi
Svi gresi društva su bisage gnoja
na tvojoj koži
Bolest glođe tvoje članke,tvoja stopala
Bolest glođe tvoj aparat za glodanje
Bolest se gosti tvojim jezikom
Bolest ždere koren tvoje kose
Sačekaću te negde u podrumu
Da osetim dah tvoje trule duše
Dah koji odvodi daleko, u večiti led
ostrva Vajgač, gde caruje Lucifer
Levoruki, kovan i kaljen u ledu mržnje
što nas čeka na kraju eona
Kad kontinenti potonu
a crno Sunce proguta zemlju
Kad nebo padne a njegove se vojske
Razbeže
Sačekaću te na nepoznatom mestu-
Mrtvog, da mi pokažeš netrulećih put.

* * *

Plišani medved

Francu Kafki

U prethodnom životu
Bejah plišani meda
Igračka u rukama ćerkice
Ministra unutrašnjih poslova
Pričala mi je razne priče
Priče koje bi njen tata
Noću pričao
Znala je sve državne tajne
Počeo sam da saznajem
sve više i više
o *onome* što me okružuje
Počeo sam da se plašim
Prvo malo zatim sve više
I više...
Pala je vlada i više nisam bio
Igračka u rukama ćerkice
Ministra UP
Bio sam samo preplašeni
Plišani meda
Stalno sam mislio s užasom
Kada, kada će doći po mene
I jednom se to i dogodilo

Mala je porasla i nisu joj više
Trebale stare igračke i tajne
Propale države
Uzela me je i bacila u kontejner
Tamo su me našli Cigani
Otada srećno živim u romskom
Naselju
Prema meni se postupa baš kako treba
sa jednim plišanim medom.
Nema više državnih tajni
Nema više MUPa
Okružen sam radosnom, musavom decom
i dobro mi je
Najgore što može da se desi
Je da me prodaju na buvljaku
Kad im dosadim ili kad previše
Ogladne.
Neka, izgledaću obrazovan
U očima novog vlasnika
Pričaću priče a oni će se plašiti
Prvo malo pa sve više i više
Dok ih na kraju ne odvedu
Tamo gde plišani medvedi
Progovaraju od straha.

* * *

U tirkiznom prostranstvu
Plovim sećanjima
Ukraj ruzmarina pokušaja
Još uvek, još uvek u nebesima
Tonem pod mora reči
I čekam da se dogodi čudo oslobođenja
Od ovog izmučenog tela
Izgubio sam san
Koji sanjaju svi ljudi
U davnim vremenima ugledao buduće dane
Svog pada
Sada kao pesnik uklet otaljavam bitisanje
Utrnut dimom pod zapaljenim oleanderom

Uklonjen sam sa pokrova svete vatre-
Andjeo sam pocepane odore
Na odru trenutaka
Bez straha prelazim u naredni život
Zrnce peska u bezmernoj klepsidri vremena
Zrnce peska u bezmernoj klepsidri vremena.

* * *

Stojimo
Na mrtvim petokrakama
Prošlost i budućnost se susreću
Za sudbine mnogih

Ovo je odlučujuća partija

Stojimo

Dopola umrtvljeni u živom blatu
Beskrajne živice pletu se oko nas
Grmljavina potresa gvozdeno nebo
Munje će najaviti prethodnicu

Stojimo

Na sve četiri strane
Pruža se stepa
Vetar šiba ogolele brežuljke
A kržljivo rastinje pokušava
Da se skrije u dubokim vrtačama
U još nepokrivenom kršu

Stojimo

Na četiri strane sveta
Rastržu nas konjski repovi
Nada je raspršena severnim vetrom
Hladni rituali caruju u gradovima
Zima je zaledila srca tamom i okovala ih,
Vezala za oblake

Stojimo

Vreme nikad neće biti naše
Svi odloženi poslovi sada su se vratili

Oblikujući ono što živimo u gradu
U krhke komade keramike

Klečimo

U gradonosnoj oluji
Pljusak nam je zderao odeću
Kameni i ukipljeni žanjemo
kukolj svojih misli.

Ležimo

Licem u lokvama vremena
Nikada se više nećemo podići
U život koji se zove poruga i sram

Nestajemo

U nebeskim prostranstvima
Žezla imperatora i petokrake revolucionara
Potpuno su jednaka
Nestajemo
Da bi se ponovo sreli
Kao oblak i magla
Kao pusta teška zemlja
I sunce u visini.

* * *

U zimu

Kad se bregovi kriju

I tajna padne
Po vresištima i čemerike lisju
Planine usamljenost žive
I vatre gore u daljini

U zimu čujem glas
Stabala starih
I ledom ovenčane arhande
Što huje nad kosama brda

U zimu, dok skriven beležim
Jedan novi život, starom vatrom
U zimu tonem u oblake
I siva neba, noći tavnne
U zimu utonem u noći tavnne...

* * *

U zemlji smrti
Gde krv tvori kristrale od plamena
Gde se svakog sekunda izvršavaju
smrtne presude
Živim ja - južno od Glavnog Grada
Pogurena prilika natovarena gresima
ljudi koji se već puše u čistilištima
Spavam u kolevcu straha
Sanjam pucnje iz pištolja

I nož pod grlom
Nož u mojoj ruci
Postaje čovek
I vatra i noć i zimski dani
Umirem u tami krvničke strasti

Istina je zabranjena
U mojoj tvrđavi bola
Beskonačni redovi robova
Prelaze u sledeći vek

Zaglušujuća tišina
Sa krikom se spušta
Aveti, utvare bore se
Sa avatarima prethodnih eona
U predelima zla

Bezbojni pejzaži ludila
Krase moje dane
Ponovo se budim
Između četiri zida
Zvuci ukletih molitvi
Me vraćaju snu
Bauljam nazad
Kosti su mi sasvim satrvene
Odmaram se uz zid kosturnice
Odakle dolazi tajanstvena

Blagodat
Ulazim u praznu crkvu
Služim
Na crkvenom groblju
Urezao sam u kamen
Svoje ime.

* * *

S druge strane reke
Su vatre i pala nebesa
Kao deca stremimo ka moru
Ka vetru koji nas nosi
Preko ledenih santi i rečnog ušća
Dok ne usnimo leđima oslonjeni
Na megalite prošlosti
Spomenike velikog rata
Koji govore svoju nemu istoriju

Sa druge strane reke
Žrtvovan čovek tone u led
Nema morskih nemani u ovom
Okeanu
Na ledenoj površini vode se
Nove bitke
Vajgač
I nove bitke...

* * *

Vrbe

Na kiši, što dodiruju zemlju

I nebesa

Kraj mirnih voda

Neoskrnavljenih vetrom

Posmatraju daleke predele

Što promiču rekom

Njihov pogled tone u boravište

Iskonske moći

Ali, daleko je Vajgač

Podnevno sunce

Skriveno je iza teških oblaka

Zamrznutih u nepokretnom plesu

kao odbljesak priča o davnim danima.

Vrbe

Kraj mirnih voda

Nekada smo mogli živeti tu sliku

Sada, u kraljevstvu vatre

Zaboravljen je Vajgač

I drveće plače na kiši

A bes zemlje šišti kroz vulkane

Magma će skameniti vrbe

Koje su sanjale

Poslednje ljude što plove niz vodu
Ka zelenom moru, ostrvlju i kedrovima
Što nikad ne umiru.

* * *

Moje oči su masovna grobnica
snova koje nisam ispunio
Sada je mrak
Puzim uz stepenice
Stepenište je zavojito
Ne vidim kraj
Znam da se na poslednjem stepeniku
Moj život završava
Padom u ambis promašaja
Tamnica boga zaborava
Odredila je moj put
U lagumima se oseća prokleti dah
Mrtve duše šire memlu

Kroz pukotine u zidovima
Nazirem svetlost spasenja
Na vrhu stepeništa
Pružam ruke ka Suncu
Koje spaljuje moju izgubljenost
Pogled mi privlači morsk obala
I šum talasa koje ću čuti u večnost.

* * *

Crne katedrale
Podiglo je ovo vreme
Izabrao sam da ne učestvujem
U skrnavljenju večnosti
Ne molim se u tornjevima smrti
Živim, gazeći po staklu svojih snova
Dok mi se noge ne okupaju u krvi
Dočekujem buđenje u plaču
Slušajući služitelje i njihovu tamnu pesmu
Moj razum je poražen.
Shvatam da je to sudbina čoveka
U ovoj zemlji aveti
Moja duša visi o konopcu
Negde daleko.
Izgubljen sam među čempresima
Dok pada mrak
U zimu, kraj mora...

* * *

Bura nosi moju poruku
Dok makija gori i patuljasti borovi
Nestaju u vatri
Požar oholo preči moru

Dok ajkule rastržu telo
Neopreznog kupača
Sa prozora
Posmatram sve to
Što čini život

Sećam se -bio sam star i kada
Su Goti rušili Rim
Sećam se ključalog olova mržnje
I pogleda ljubomornog boga
Koji gasne u gnevu
Nisam dorastao istoriji
Ne mogu podići brane
Na svim rekama krvi
Dokle god ljudi iz njih piju

Bura nosi moju poruku
Dok kao zatvorenik u dalekoj kuli
Iščekujem na presudu
Ljubomornog boga
Dok se ruka sa nožem
Lagano spušta

Damari mog srca
Stenju pod sivom oštricom
Izlazim iz sebe
S pogledom na mržnju

Ljubomornog boga
Gasnem u gnevu.

* * *

U Mesečevim dvoranama
Je muk
Obasjani svetlošću
Čekamo na još jednu zapovest

Vreme je stalo
U trenutku pored reke
Sečemo stare vrbe
Znajući da će panjevi
Obnoviti život

Duboko dole
Je ljubav sveta
Daleko od dana
Našeg života

Nož samoubice
Je oštar
Pod usnulim čempresom
Nema lešinara
Nema smeha hijena
U našim pustarama

Na krovu sveta
Vreba ledena citadela
Moram se boriti
I dalje.

* * *

Ja sam kolac
Nabijen na glavu vremena
Ja sam utroba
Prosuta na asfaltu napretka
Ja sam crna mrlja
Na beloј zastavi predaje
Ja sam sumpor
Djavalovih stopala
Ja sam poj
Božjeg zaborava
Ja sam priča
Preživelog logoraša
Ja sam baklja
Kraj oltara svesti
Ja sam mač
Vojnika što borio se
S ništavilom
Ja sam reka
Koja nema kraja

Ja sam Kinez
Bez kosoga oka
Ja sam kuća
Koju je sagradio metež
Ja sam tmina
U glavi epileptičara
Ja sam boj
Crvenih džinova
Ja sam raskol
Koji mora pregaziti svet.

* * *

Na beloj hartiji
Krvava mrlja
Ostala od crne životinje
I kopito, potkovica okačena iznad vrata.
Srebro se stapa s vodom
U zagonetkama i radosti sumraka
Nedorečenost smrti
Poništena je ubodom
Starog bodeža
U zagonetkama i radosti sumraka.

* * *

Ulične scene

Kupaju se u krvi novih dana
Da zadoje trnje godina
Što tek će doći
I gradovi gore u silnoj vatri
Gledaj ih kako nestaju
Mesec maršira mračnim ulicama
Sunce pomračuje trgove
Ludnice rastu do neba
Trošno vreme kupi prah džamija
I crkava
Kipovi Bude izrešetani padaju
U vrtlozima ludila
Danas sam se probudio neispavan
U snu koji nisam dosanjao
Iskasapio sam dece na hiljade
Ustao sam i oblaci su svoje kulise
Zatvorili nadamnom
Razmakao sam ih
Nove munje i grad pokazaše mi put
Nadolazi neki novi ad
Prišao sam stolu
Gutljaj čaja i sve je zauvek promenjeno
Na travi sam, u sreći, daleko, daleko
Napred i nazad u vremenu.
Bio sam i biću ponovo
Susreo sam svoja dva života
I ostao samo talog na dnu

Šolje od porcelana gde beše tama.

* * *

I

Posle pada
Zakopaćemo naše mrtve.
Prahom iz urni
Poškropiti naša trošna tela
Zaoraćemo novu brazdu
U kasnu jesen
Kada ne rađa ništa
Pod sivim nebom
Kroz koje se probija
Ugaslo sunce

II

Slika veličine
Sada je zamenjena porodicom
Koja mesečari a dane provodi
U čudaštvima i beslovesnoj ludosti.
Usamljene kuće
Propadaju, urušene
Tako je lepo
Posle pada

Tako je lepo posle
pada...

* * *

Ponavljam siguran u neuspeh
nikada ništa neće biti dozvoljeno
osim hoda po prašnom putu
glodanja kamena i spavanja
na osušenoj glini.
Od vreline sunca lice mi sigurno tamni
a kožu prekrivaju mnoge bore
noću posipam postelju od pepela
prijatelje pokrivam zvezdama
što se odmah gase
jer moja su uverenja izbledele tačke,
tačke bez naziva na moru neba
mogu te povesti sa sobom
svi moji putevi vode smrti, da bih video
da smrti nema
kidam čak i lance slobode
ne bih li okrvavljenih dlanova osetio
šta je iza.

* * *

Skamenjen.

Magma sunca prekriva moje srebrno lice
patinom novih vizija.
Znam da ću se roditi u zlatu.
Cepam sve što napišem
jer ni ponovo rođen
ne mogu stići do Nje.

* * *

Usahla i teška zemlja
Primiće naše korake
Njihov bat odzvanjaće
njenim dubinama
I izazvati vulkanske erupcije
Zastrašujuće potrese

Satrveni sred sadnica žutilovke
Ili ždraljike il' drenovih šiba
Gledaćemo Mesec i Sunce
U večnom kretanju
I melodije će nam se kao slike
ukazati u predvečerje
Pozdravićemo tu muziku
I težiti ka njoj odbacujući teška stopala
I tragove već ugažene
Mislićemo zvezdama
U toj noći, noći beskraja.

* * *

Zakonici, parafi, dekreti
Pritiskuju pusta ostrva
Gde radnici beru pamuk
Ništa ne misleći

Vatra sunca učinila je njihovu kožu crnom
Vrelina, pokret i ćutanje sred belog paperja
Da, vidimo da je imperija na zalasku
U zemlji, duboko, neko pogubno zračenje
Se rodilo
Ljudi i dalje beru pamuk, nemi i crni
Noću veliki Mesec osvetljava polja a nadzornici
Koriste bičeve

Jedna reč vladara
I tu je novi dan
Planete su zarobljene gvozdenom rukom
Pritiskuju pusta ostrva
Gde radnici beru pamuk
Ništa ne misleći.

* * *

Religija

U ruci iscerenog vladike
Obrnuta petokraka
U njegovom oku
Troglava zmija
Pod njegovim nogama
Gospodstva paklena
U srcu njegovom
Gar greha.

* * *

Uz ogradu šimšira
Poželi mi poslednje zbogom
Kada tebi koje nema
Posvećujem ove stihove
Vrati me nazad rekama i morima
Po kojima hodismo slobodni
A između nas
Crvene svile trag
I veo crveni dok sunce padaše
Po dragom kamenu pod našim nogama
U vremenu davnom kada bejasmo slobodni
od mračne prinude. O, moja dušo!
Moliću se za tebe koju nemam.
Moliću se za tebe koju izgubih.

U suncu, negde daleko, daleko od sebe
Posvećen ljubavi koja ne gasne
Živeću trenutke sećanja
I susresti beskraj u tom stremljenju
Pružanju ka nebu...

* * *

Ustav

Na naličju hartije
besne državni bojevi
Na naličju hartije
čast gasne u predvečerjima
ništavila
Na naličju hartije
ne postoji mir
Na naličju hartije
Krv ostaje jedini svedok

* * *

Čereci, čekrci, lanci
U tami izvađene oči
Sijaju
Istrgano platno
I sluge koje pipaju

U mraku

Tela leže jedno preko drugog
Smrznuti čelik i čini-
Tamni snovi

Večiti mraz
Uvukao se u leševe
Naših predaka
Umrlih pred kapijama

Duše se komešaju
Sunce se iza maglene zavese
Kloni zapadu
Seni tmastih sudbina
Nestaju u usudu eona
Dok vetar večne zime
Peva hordama mrtvih duša
Dok jauk tišine para
Koprenu vremena

* * *

Žena – Zver

Gorska vila zlatne kose i okova vatrenih kao led,
spiralno plamsa u meni – moć gubljenja inspiracije.

Uzmi joj sve da bi joj predao sve.

Uzima ti sve da bi ti dala jarke spirale, krugove od vatre što ne znaju ljubomoru.

Žena – Zver ne trpi foliranje. Žena – Zver ne može da ne kaže da ljubav na može da ne laže. Žena – Zver daje zlatnu krunu kojom žigoše srca onog što je zove.

Oni što je zovu ne mogu je naći ukoliko je ne prizove onaj koji je zove. Žena – Zver je stvarna bajalica, usadjena u magiju tajne, koja je prestala da bude bestidna, već je postala nešto mnogo gore. Najgore je to što će autor ovih redova prizvati tj. uspeti u pokušaju da prizove Ženu – Zver koja je dvokrako spaljivanje porno starleta koje su spram nje običan plastični otpad i *sram*. Porno starlete su te koje oličuju stid i sram a njihova bestidnost je lažna. Žena – Zver ne trpi pozu jer ih poznaje sve. Žena – Zver je dubina žutokosog. Dubina zlatokosog je propadanje, beskrajno silaženje kroz spoj muškog i ženskog..

O Ženi – Zveri niko nije pisao, do ovog trenutka. Žena – Zver je neograničena stvarnost. Žena – Zver je pohotno proždiranje svakog delića bića koje je do nje poznavalo samo ljubav i tajnu. Žena – Zver je pesma nad pesmama. Žena – Zver je rasecanje muškog – bogomoljka koja ne zna za dosta, koja je san, san snova i bauk svake porodice koja želi sina

jedinca. Jer, znajte i ovo, sin jedinac svakako se mora kad – tad predati u ruke Ženi – Zveri koja će ga utožiti u sebi i njemu se može u trenu izgubiti svaki trag, ali – Žena – Zver je njegov trag. Žena-Zver je i zametanje tragova. Žena – Zver je vučji pokrov crkvene vatre. Žena – Zver je ljubopitljiva do beskraj. Njena ljubopitljivost ne pokazuje nikakve milosti i ništa na svetu je ne može zaustaviti da te pronadje – u kom slučaju si doveden do sebe u svim varijantama. Jer Žena – Zver satire sfere.

Ona uistinu satire sfere.

* * *

Otrovni život

Zario je pijuk u moja pluća

U njima se pale

Sumporne vatre

Svetla jutra su daleko

Samo sumrak pod čempresima

Zaborava

Misli kao policajci, grobovi i znamenja

U meni se porađa neki tuđi govor.

U najtišem času

Preoravam đubrište noći

Divlje zveri
Rastržu srce mojih pesama

Održaću još jedan govor gomili
Da ne bih postao hrana kanibala-
Osušena glava kanibala.
Mozak je van kontrole
Stvarna je samo šala koja ubija
Neslana šala univerzuma
Koji nisam shvatio.

* * *

Ispod sača
Dimi se mrtvo prase
Ponekad mogu videti svoj portret
I bez slike, bez ogledala

Glas
Diktira put moje duše
Dok propadam kroz sunca
Ni u kosmosu ne postoji skrovište
U dobu pohlepe

Glas
Satire svaku zvezdu, svaki okean, ali
Na dalekim planetama

Šume me pesmom očekuju
Date su mi nove misli
Nakon putovanja kroz eonske
Topionice
Vreme u kandžama nosi
Jalovost peskovite zemlje
Magija meseca
Čuva me od zmija
Koračam lugovima
Ponovo mlad
Na završetku istorije
Bog je samo uzdahnuo
Nastavivši da sanja.

* * *

Iz špilje na kraju sveta
Ističu reke zlata
Do vodonoše što u srebrne ruke
Ih hvata

Godine će proći
Ostarićemo kraj reka zlata
I vodonoše što u srebrne ruke
Vodu hvata

A kada budemo sasvim stari i slepi

Potrčaćemo za kozorogom što u vrleti
Nas vodi
I sa litica pasti da osvanemo u novom jutru
Kraj špilje na kraju sveta.

* * *

Talasanje mora
Ne može vratiti prve dane
Moj život
Trne u žaru vizija
Dok počivam pod čempresima
U zoru

Snevam o začaranim baštama
Daljine zovu
Ledene, usamljene daljine
I vetrovi moćni
Što razbijaju krme o ostrvlje
Daljine zovu
Plameni ekvator
I prašume guste
Daljine zovu
Dok usamljeni mesec
Sija svoju radost
Daljine zovu
Dušu pred streljačkim vodom

Da, daljine zovu
Dok napuštam olovnu zemlju
I putujem ka pegama Sunca
Sasvim, sasvim sam

More udara
More priziva
More zaziva
Zauvek.

* * *

Postoji ostrvo
Pod kojim je zarobljena
Zvezda
Nekada davno
Pala je na zemlju
Pravo u grotlo
Ugašenog vulkana
Označivši početak novih dana

Umoran i star
Snevam na groblju civilizacije
Ponirem do srca zvezde
Koja mi daruje besmrtnost
Duboko dole
Pod korenom paklova

Nalazi se hiljadugodišnja
Tajna
Tajna kao svetlost, kao pesak
U peščaniku vremena
Upućuje nas na pradavne dane
Predajem im svoj um
Svoje snove
Sebe
U doba vukova
I pustih strnjišta
Džinovskih solitera
Dalekih močvara
Ne mogu razrešiti čvorove
Života

Sedim za mašinom
Nanovo vraćen u ćeliju
Nekog drugog bivstvovanja
Pišem
Oblaci sijaju strahom
U ove letnje časove
U smrznutom apsurdu
Čekam poziv mrtvog telefona
Dok mi duh putuje ledinama, baštama
Ledenim pustarama
Ljubavi u meni nema
Samo hladan vetar

Sa severozapada

Iz dvorca mučenika

Dopire magična muzika

Ona zove, ona vapi, ona presuđuje

Plovim morima

Bez dubina

Nasukan sam na začaranom ostrvu

Tu-zvezda

I sjaj zemlje

U tami, Bog otkupljuje moj duh

Od ražalovanog đavoljeg generala

U tami, sve je ugaslo

Kao smrt miliona sveća

Kiša dolazi po duše

Sloboda je horizont

Koji nikad ugledati nećeš

Bura me uzima za ruku

Daleko, dalje, još dalje

Do kraja ovog sveta

Do kraja poslednjih reči

Do gašenja osam vetrova

U bezmernom miru svemira

I tišini večnosti.

* * *

Čovek
Usnuo na raskršću
Glava mu počiva
Na peščanom grebenu oluje
Dok mu se telo vijori
u zastavama hiljada snova

Čovek
Jedan, sam čovek
Kao peska
Nepokret.

O Autoru

Ivan Novaković rođen je 1975. u Beogradu. Objavljivao je kratke priče i poeziju u antologijama, i novelu "Otisak" u izdanju Stonerizer Publishing. Ovo mu je prva zbirka pesama. Svirao je u nekoliko underground bendova među kojima su najpoznatiji Dažd, Monoton i Aparatčik. Živi i radi u Beogradu.

www.puljp.org